

**การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอย
ขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าเสา อำเภอกระทุ่มแบน
จังหวัดสมุทรสาคร***

**The Participation of Citizens in Garbage Waste Management
in Tha-Sao Sub District Administration Organization,
Krathum Baen District, Samut Sakhon Province**

นันทพร วิสรัมย์ และราชนันท์ นพณัฐวงศ์

Nantaporn Wiseram and Rachen Noppanatwongsakorn

มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์

Southeast Asia University, Thailand

Corresponding Author, E-mail: nantaporn.wiseram@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยของชุมชนองค์การบริหารส่วนตำบลท่าเสา อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร และ 2) ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชากรในการจัดการขยะมูลฝอย ของชุมชนองค์การบริหารส่วนตำบลท่าเสา อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ ประชาชนที่มีภูมิลำเนาอาศัยอยู่ในพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าเสา อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร จำนวน 362 คน ใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตรวัดประมาณค่า 5 ระดับ ได้ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.20-0.80 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.87 ส่วนสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีการตรวจสอบความแตกต่างของฟิชเชอร์ (Fisher's least significant difference: LSD)

ผลการวิจัยพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการจัดการขยะมูลฝอย ซึ่งแยกเป็นรายด้าน ประกอบด้วย การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ การมีส่วนร่วมใน

*ได้รับบทความ: 5 กุมภาพันธ์ 2562; แก้ไขบทความ: 30 มีนาคม 2563; ตอรับตีพิมพ์: 30 พฤษภาคม 2563

การรับผลประโยชน์ และการมีส่วนร่วมในการประเมินผล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.87 และการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยของชุมชนจากการศึกษาเปรียบเทียบ จำแนกเพศ พบว่าไม่แตกต่างกัน และจากการศึกษาเปรียบเทียบของอายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในตำบลท่าเสา พบว่า การมีส่วนร่วมโดยรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วมของประชาชน; การจัดการขยะมูลฝอย

Abstract

The objectives of this study: 1) were to study levels of citizens participation in garbage waste management of community in Tha-sao Subdistrict Administrative Organization, Krathum Baen District, Samut Sakhon Province, 2) were to study participation of citizens in garbage waste management of community in Tha-sao Subdistrict Administrative Organization, Krathum Baen District, Samut Sakhon Province. The research samples were 362 citizens live in Tha-sao Sub district Administrative Organization, Krathum Baen District, Samut Sakhon Province. This research used the stratified random sampling to find the sample groups. The research instruments used for data collection were the 5 point scale questionnaires with the discrimination index level of 0.20-0.80 and the reliability level of 0.87. The statistics used for data analysis were percentage, mean, standard deviation, t-test and One-way analysis of variance, and Fisher's method of multiple comparison tests.

The research results found that: level in citizens participation in garbage waste management by separate each side is participation in decision, participation in operation, participation in has mutual benefit and participation in evaluation. Which showed in overall that in high level, had average at 2.87 and the participation of citizens in garbage waste management of community from the comparative study of split-sex, conclusion no different and the comparative study of split of age, education, occupation, income per month, numbers of years living in Tha-sao Sub district found that collective participation were significantly different at the statistical level of .05.

Keywords: Participation of Citizens; Garbage waste Management

1. บทนำ

ในสถานการณ์ปัจจุบันของการดำรงชีวิตประจำวันของมนุษย์ หากเอ่ยถึงเรื่องของขยะหรือมูลฝอย หรือขยะมูลฝอยชุมชนนั้น ซึ่งเป็นสิ่งต่างๆ ที่มนุษย์นำมาใช้ประโยชน์ จนไม่สามารถนำกลับมาใช้ซ้ำได้ อีกทั้งในสภาวะเศรษฐกิจและสังคมได้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปจากแต่เดิม ทำให้วิถีชีวิตของคนไทยเกิดการเปลี่ยนแปลง ซึ่งแต่เดิมนั้นคนไทยในยุคแรกจะดำเนินชีวิตอยู่อย่างพอเพียงเรียบง่ายเป็นยุคที่เน้นเกษตรกรรม และต่อมาได้เปลี่ยนแปลงกลายเป็นยุคของอุตสาหกรรมเบาที่เริ่มมีการนำเครื่องมือเข้ามาช่วยในการเพิ่มผลผลิตต่างๆ จนมาสู่นยุคของอุตสาหกรรมหนักที่เน้นในการส่งออกมาเรื่อยๆ จนถึงในปัจจุบันนี้ ทำให้พฤติกรรมของคนไทยมีการปรับเปลี่ยนไปตามโดยจะเป็นการบริโภคสินค้าวัตถุที่มาจากผลผลิต และเมื่อเกิดการใช้งานแล้วก็ย่อมที่จะมีการเสื่อมสภาพชำรุด หัก พัง เสียหาย ใช้การไม่ได้ เช่น เศษกระดาษ เศษผ้า ไม้ เก้าอี้ พัดลม ตู้เย็นที่ไม่สามารถนำมาใช้งานได้อีก รวมถึงบรรจุภัณฑ์ที่บรรจุอาหารภายหลังจากที่เราได้นำอาหารออกจากบรรจุภัณฑ์เพื่อการบริโภค ก็เกิดเป็นขยะมูลฝอยได้เช่นกัน และจากข้อมูลการรายงานสถานการณ์สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยชุมชนของประเทศไทย ปี 2560 ของกองจัดการกากของเสียและสารอันตราย กรมควบคุมมลพิษ ในเรื่องของสถานการณ์ขยะมูลฝอยชุมชน พบว่า ได้มีปริมาณขยะมูลฝอยเกิดขึ้นจากแหล่งกำเนิดขยะมูลฝอยต่างๆ ประมาณ 27.37 ล้านตัน หรือประมาณ 74,998 ตันต่อวัน ซึ่งได้เพิ่มมากขึ้นกว่าปีที่ผ่านมา

แต่หากเมื่อพิจารณาอัตราการเกิดขยะมูลฝอยจะพบว่า มีการลดลงกว่าปีที่ผ่านมาเล็กน้อยเหลือเพียง 1.13 กิโลกรัมต่อคนต่อวัน ด้วยเนื่องประชาชนเริ่มหันมาใส่ใจและมีความตระหนักในกระบวนการของ 3R (Reduce Reuse and Recycle) จากที่มีการส่งเสริม รมรณรงค์ให้ประชาชนมีการใช้ซ้ำและนำกลับมาใช้ใหม่ (Pollution Control Department, 2019 : 4)

ในปี 2562 ข้อมูลจากกรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้มีการรายงานผลการสรุปสถานการณ์มลพิษของประเทศไทย ปี 2561 ในหัวข้อ สถานการณ์ขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายและการบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย ในภาพรวมของปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นทั่วประเทศทั้งหมดจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีประมาณ 22.97 ล้านตัน (ร้อยละ 83 ของขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นทั้งหมด) และถึงแม้้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะมีระบบการจัดเก็บ และการขนส่งขยะมูลฝอยไปยังสถานที่ในการกำจัดที่ถูกต้องที่มีมากถึง 4,894 แห่งก็ตาม แต่ก็ยังมีอีก 2,881 แห่ง ที่มีได้มีระบบการจัดเก็บและการขนส่งขยะมูลฝอยในการส่งไปกำจัดได้อย่างถูกต้อง (Bureau Ministry of Natural Resources and Environment, 2018 : 36)

จากข้อมูลดังกล่าว องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเสา อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ได้ประสบกับปัญหาการเพิ่มขึ้นของขยะมูลฝอยในบางพื้นที่โดยระหว่างปี 2561-2562 ได้มีประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่จากแต่เดิมมีเพียง 2,751 ครัวเรือน และได้เพิ่มเป็น 3,261 ครัวเรือน เมื่อมีการ

เพิ่มขึ้นของจำนวนประชากร ย่อมก่อให้เกิดขยะมูลฝอยเพิ่มขึ้นตามได้เช่นกัน และหากมิได้รับการแก้ไขหรือมีวิธีการกำจัดอย่างถูกวิธี ก็อาจจะส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม ก่อให้เกิดการปนเปื้อนของพื้นดิน แหล่งน้ำและอากาศ ที่สำคัญยังเป็นการส่งผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนในชุมชนและภาพลักษณ์ในชุมชนไม่น่ามองได้อีก (Thasao Sub district Administrative Organization, 2019)

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยซึ่งอาศัยอยู่ในพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าเสา อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาครมาอย่างเนิ่นนาน ได้ประสบกับปัญหาของขยะมูลฝอยที่เพิ่มขึ้น จึงเป็นเหตุผลในการสนใจที่จะศึกษา เรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการจัดการขยะมูลฝอยของชุมชน องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเสา อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร เพื่อให้ได้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์จากผลการวิเคราะห์ ที่สามารถนำเสนอให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้เป็นฐานข้อมูลในการกำหนดและการวางแผนการจัดการให้เหมาะสมและก่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด รวมไปถึงเพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาของระบบการจัดการขยะมูลฝอย ในพื้นที่ที่ทำการศึกษาให้สามารถขยายไปสู่ชุมชนอื่นๆ ได้อีกต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วน ตำบลท่าเสา อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร

2. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการจัดการขยะมูลฝอยของชุมชนองค์การบริหารส่วนตำบลท่าเสา อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และระยะเวลาอาศัยอยู่ในชุมชน

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ คือประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ตำบลท่าเสา อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร และที่ทำหน้าที่หรือมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือน หลังคาเรือนละ 1 คน จำนวน 8 หมู่บ้าน รวมทั้งสิ้น 3,261 หลังคาเรือน และกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ที่ทำหน้าที่หรือมีส่วนร่วมในการจัดการขยะของตนเองในแต่ละครัวเรือน ที่อาศัยอยู่ในองค์การบริหารส่วนตำบลท่าเสา จำนวน 362 คน ซึ่งมาจากการใช้สูตร Yamane (1973) กำหนดระดับค่าความเชื่อมั่นที่ 95% และเทียบสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างจากจำนวนประชากรโดยวิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิตามสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) ของขนาดครัวเรือน

2. การสุ่มตัวอย่างจากกลุ่มประชากรของขนาดครัวเรือน โดยกำหนดเลขที่บ้าน ตามสัดส่วนที่คำนวณได้ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามการมีส่วนร่วมของประชาชน แบ่งเป็น 2 ส่วนคือ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ

ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือนและระยะเวลาของการอาศัยอยู่ในชุมชน และส่วนที่ 2 เป็นข้อคำถามแบบให้เลือกตอบ จำนวน 24 ข้อ แบ่งเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ จำนวน 6 ข้อ ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ จำนวน 5 ข้อ ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ จำนวน 5 ข้อ และด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล จำนวน 8 ข้อ โดยเกณฑ์ในการให้คะแนนการเห็นด้วย คือมากที่สุด ให้ 4 คะแนน มาก ให้ 3 คะแนน น้อย ให้ 2 คะแนน และน้อยที่สุด ให้ 1 คะแนน

4. การสร้างเครื่องมือวิจัยดำเนินการดังนี้ 1) กำหนดวัตถุประสงค์การสร้างเครื่องมือวิจัยเพื่อใช้พิจารณาระดับการมีส่วนร่วม 2) ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยมากำหนดเป็นนิยามและข้อคำถาม ที่มีลักษณะเลือกตอบ 4 ตัวเลือกและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ 3) จัดทำแบบสอบถาม ฉบับร่างแล้วนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ 3 คน พิจารณาความเหมาะสมของคำถามที่ใช้และมีข้อเสนอแนะให้ปรับข้อคำถามบางประเด็น ผู้วิจัยได้แก้ไขตามข้อเสนอแนะและจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปทดลองใช้ต่อไป 4) นำแบบสอบถามที่ผ่านการวิเคราะห์หาความเที่ยงตรงแล้ว นำไปทดลองใช้กับประชาชนในชุมชนบ้านคลองแวง อำเภอกะทู้มูแบน จังหวัดสมุทรสาคร ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ชุด จากนั้นนำแบบสอบถาม หาค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.20-0.80 ด้วยวิธีของเบรนนัน (Brennan) ซึ่งค่าที่ได้อยู่ระหว่าง 0.40 - 0.79 ต่อจากนั้นนำ

แบบสอบถามหาความเชื่อมั่น (Reliability) ทั้งฉบับ ด้วยวิธีของ โลเวท (Lovett) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่น ทั้งฉบับ 0.872 (Srisa-ard, 2002 : 96)

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการโดยทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ ถึงผู้นำชุมชนแต่ละหมู่บ้าน ในองค์การบริหารส่วนตำบลท่าเสา อำเภอกะทู้มูแบน จังหวัดสมุทรสาคร และเข้าพบผู้นำชุมชนในแต่ละชุมชน โดยมอบแบบสอบถามและเลขที่บ้านที่ระบุจากการสุ่มจับฉลากแล้วแจกให้กับลูกบ้านของตนเองจำนวน 362 ชุด และได้กลับคืนมาจำนวน 362 ชุด คิดเป็น ร้อยละ 100 การรวบรวมแบบสอบถามใช้ระยะเวลาในการดำเนินการประมาณ 6 เดือน ระหว่างกรกฎาคม พ.ศ. 2562 ถึง ธันวาคม พ.ศ. 2562

6. การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ข้อมูลทั่วไปประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และระยะเวลาการอาศัยอยู่ โดยใช้สูตรอย่างง่าย คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์การทดสอบสมมติฐาน จะใช้สถิติ t-test และสถิติ f-test โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

4. สรุปผลการวิจัย

การสรุปผลการวิจัยจะนำเสนอใน 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) มี 2 ส่วน ดังต่อไปนี้

ส่วนที่หนึ่ง ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการ

ขยะมูลฝอยองค์การบริหารส่วนตำบลท่าเสา อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร โดยส่วนใหญ่ เป็นเพศชาย มีจำนวน 192 คน คิดเป็นร้อยละ 53.04 รองลงมาเพศหญิง มีจำนวน 170 คน คิดเป็นร้อยละ 46.96 ตามลำดับ มีอายุระหว่าง 21-30 ปี มีจำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 25.69 ช่วงอายุระหว่าง 31-40 ปี มีจำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 23.20 และอายุต่ำกว่า 20 ปี จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 19.34 ตามลำดับ ระดับการศึกษา คือ ระดับมัธยมศึกษา จำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 33.15 ระดับปริญญาตรี จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 24.59 และระดับประถมศึกษา จำนวน 69 คน คิดเป็น ร้อยละ 19.06 ตามลำดับ จำแนกตามอาชีพ โดยอาชีพรับจ้างทั่วไป จำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 30.94 อาชีพเป็นพนักงานบริษัท/ห้างร้าน จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 19.06 อาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 16.85 ตามลำดับ จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001-15,000 บาท จำนวน 124 คน คิดเป็นร้อยละ 34.25 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ต่ำกว่า 10,000 บาท จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 28.18 และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 15,001-20,000 บาท จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 20.99 ตามลำดับ และจำแนกตามระยะเวลาของการอาศัยอยู่นาน 1-5 ปี จำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 29.83 ระยะเวลาอาศัยอยู่นาน 6-10 ปี จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 20.83 และระยะเวลาอาศัยอยู่น้อยกว่า 1 ปี จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 19.61 ตามลำดับ

ส่วนที่สอง ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการจัดการขยะ

มูลฝอย องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเสา อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ ($\bar{x} = 3.04$, S.D. = 0.06) ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ($\bar{x} = 2.93$, S.D. = 0.05) ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ($\bar{x} = 2.78$, S.D. = 0.05) และด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ($\bar{x} = 2.74$, S.D. = 0.05) ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงอนุมานจากการทดสอบสมมติฐาน ดังต่อไปนี้

สมมติฐานที่ 1 ประชาชนที่มีเพศต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าเสา อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร มีความแตกต่างกัน จำแนกตามเพศ และผลการวิเคราะห์ด้วยวิธี t-test อันดับหนึ่งเป็นด้านการรับผลประโยชน์ ค่า sig. = 0.85 อันดับสองด้านการปฏิบัติการ ค่า sig. = 0.45 อันดับสามเป็นด้านการตัดสินใจ ค่า sig. = 0.43 และอันดับสี่เป็นด้านการประเมินผล ค่า sig. = 0.37 ผลที่ได้คือ ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอย จึงยอมรับสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 2 ประชาชนที่มีอายุต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าเสา อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร มีความแตกต่างกัน ผลจากการวิเคราะห์ ด้วยวิธี f-test (one way ANOVA) ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. การมีส่วนร่วมด้านการปฏิบัติการมีค่า sig. = 0.50 จึงยอมรับสมมติฐานหลัก (H0) นั่นคือ

อายุที่แตกต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยต่างกัน

2. การมีส่วนร่วมด้านการตัดสินใจการมีส่วนร่วมด้านการรับผลประโยชน์ และการมีส่วนร่วมด้านการประเมินผล ทั้งหมดมีค่า sig. = 0.00 จึงปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H0) นั่นคือ อายุที่แตกต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยไม่ต่างกัน จากนั้นจึงนำไปทดสอบการเปรียบเทียบเชิงซ้อน (Multiple Comparison) ด้วยวิธีทดสอบแบบ LSD เพื่อหาค่าเฉลี่ยคู่ใดที่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 โดยผลจากการทดสอบคือ

2.1 การมีส่วนร่วมในการจัดการขยะด้านการตัดสินใจ พบว่ามี 1 คู่ คือระหว่างในช่วงอายุ 41-50 ปี กับช่วงอายุ 51-60 ปี มีค่าที่ได้ 0.01 หมายความว่า การมีส่วนร่วมในการจัดการขยะของช่วงอายุ 51-60 ปี มีมากกว่าช่วงอายุ 41-50 ปี

2.2 การมีส่วนร่วมในการจัดการขยะด้านการรับผลประโยชน์ พบว่ามี 3 คู่ นั่นคือ 1) ช่วงอายุ 21-30 ปี กับช่วงอายุ 51-60 ปี ค่าที่ได้ = 0.03 หมายความว่า การร่วมในการจัดการขยะของช่วงอายุ 51-60 ปี มีมากกว่า ช่วงอายุ 21-30 ปี 2) ช่วงอายุ 21-30 ปี กับอายุ 60 ปีขึ้นไป ค่าที่ได้ = 0.02 หมายความว่า การร่วมในการจัดการขยะของอายุ 60 ปีขึ้นไป มีมากกว่าช่วงอายุ 21-30 ปี และ 3) ช่วงอายุ 51-60 ปี กับอายุ 60 ปีขึ้นไป ค่าที่ได้ = 0.01 หมายความว่า การร่วมในการจัดการขยะของอายุ 60 ปีขึ้นไป มีมากกว่าในช่วงอายุ 51-60 ปี

2.3 การมีส่วนร่วมในการจัดการขยะด้านการประเมินผล พบว่ามี 1 คู่ นั่นคือ ระหว่างช่วงอายุ 31-40 ปี กับช่วงอายุ 51-60 ปี ค่าที่ได้

0.03 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 หมายความว่า การมีส่วนร่วมในการจัดการขยะของช่วงอายุ 51-60 ปี มีมากกว่าช่วงอายุ 31-40 ปี

สมมติฐานที่ 3 ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าเสา อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร มีความแตกต่างกัน ผลจากการวิเคราะห์ด้วยวิธี f-test (one way ANOVA) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 รายละเอียดดังต่อไปนี้

1. การมีส่วนร่วมด้านการประเมินผลมีค่า sig. = 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานหลัก (H0) นั่นคือ ระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยไม่ต่างกัน

2. การมีส่วนร่วมด้านการตัดสินใจการมีส่วนร่วมด้านการปฏิบัติการและการมีส่วนร่วมด้านการรับผลประโยชน์ มีค่า sig. = 0.00 จึงปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H0) นั่นคือ ระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยต่างกัน จากนั้นจึงนำไปทดสอบการเปรียบเทียบเชิงซ้อน (Multiple Comparison) ด้วยวิธีทดสอบแบบ LSD เพื่อหาค่าเฉลี่ยคู่ใดที่แตกต่างกัน โดยผลจากการทดสอบคือ

2.1 การมีส่วนร่วมในการจัดการขยะด้านการตัดสินใจ พบว่ามี 2 คู่ คือ 1) ระหว่างการศึกษาระดับประถมศึกษาศึกษากับระดับมัธยมศึกษา ค่าที่ได้ = 0.01 หมายความว่า การมีส่วนร่วมในการจัดการขยะของระดับมัธยมศึกษา มีมากกว่าระดับประถมศึกษา และ 2) ระหว่างการศึกษาระดับอนุปริญาตรี กับระดับปริญาตรี ค่าที่ได้ = 0.03

หมายความว่า การมีส่วนร่วมในการจัดการขยะของระดับปริญญาตรี มีมากกว่าระดับอนุปริญญาตรี

2.2 การมีส่วนร่วมในการจัดการขยะด้านการปฏิบัติการ พบว่ามี 1 คู่ คือระหว่างการศึกษาาระดับประถมศึกษา กับระดับมัธยมศึกษา ค่าที่ได้ = 0.00 หมายความว่า การมีส่วนร่วมในการจัดการขยะของระดับมัธยมศึกษา มีมากกว่าระดับประถมศึกษา

2.3 การมีส่วนร่วมในการจัดการขยะด้านการรับผลประโยชน์ พบว่ามี 2 คู่ นั่นคือ 1) ระหว่างการศึกษาระดับประถมศึกษา กับระดับมัธยมศึกษา ค่าที่ได้ = 0.04 หมายความว่า การมีส่วนร่วมในการจัดการขยะของระดับมัธยมศึกษา มีมากกว่าระดับประถมศึกษา 2) ระหว่างการศึกษาระดับประถมศึกษา กับระดับอนุปริญญาตรี ค่าที่ได้ = 0.01 หมายความว่า การมีส่วนร่วมในการจัดการขยะของระดับอนุปริญญาตรี มีมากกว่าระดับประถมศึกษา

3. การมีส่วนร่วมในการจัดการขยะด้านการรับผลประโยชน์ พบว่ามี 1 คู่ คือระหว่างอาชีพเกษตรกร/ประมง กับอาชีพอื่นๆ ที่ไม่ระบุ ค่าที่ได้ = 0.01 หมายความว่า การมีส่วนร่วมในการจัดการขยะด้านการรับผลประโยชน์ของอาชีพอื่นๆ ที่ไม่ระบุ มีมากกว่าอาชีพเกษตรกร/ประมง

สมมติฐานที่ 4 ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าเสา อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร มีความแตกต่างกัน ผลจากการวิเคราะห์ด้วยวิธี f-test (One way ANOVA) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 พบว่า การมีส่วนร่วมด้านการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมด้านการปฏิบัติ

การ การมีส่วนร่วมด้านการรับผลประโยชน์ และการมีส่วนร่วมด้านการประเมินผล ทั้งหมดมีค่า sig. = 0.00 จึงปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H0) นั่นคือ อาชีพที่แตกต่างกันมี ส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยต่างกัน จากนั้นจึงนำไปทดสอบการเปรียบเทียบเชิงซ้อน (Multiple Comparison) ด้วยวิธีทดสอบแบบ LSD เพื่อหาค่าเฉลี่ยคู่ใดที่แตกต่างกัน โดยผลจากการทดสอบ คือ

1. การมีส่วนร่วมในการจัดการขยะด้านการตัดสินใจ พบว่ามี 1 คู่ คือระหว่างอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัวกับอาชีพรับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ ค่าที่ได้ 0.03 หมายความว่า การมีส่วนร่วมในการจัดการขยะของอาชีพรับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ มีมากกว่าอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว

2. การมีส่วนร่วมในการจัดการขยะด้านการปฏิบัติการ พบว่ามี 2 คู่ นั่นคือ 1) ระหว่างอาชีพเกษตรกร/ประมง กับอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัวค่าที่ได้ = -0.02 หมายความว่า การมีส่วนร่วมในการจัดการขยะด้านการปฏิบัติการ ของอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว มีมากกว่าอาชีพเกษตรกร/ประมง 2) ระหว่างอาชีพรับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ กับอาชีพพนักงานบริษัท/ห้างร้าน ค่าที่ได้ = -0.04 หมายความว่า การมีส่วนร่วมในการจัดการขยะด้านการปฏิบัติการ ของอาชีพพนักงานบริษัท/ห้างร้าน มีมากกว่าอาชีพรับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ

3. การมีส่วนร่วมในการจัดการขยะด้านการรับผลประโยชน์ พบว่ามี 1 คู่ คือระหว่างอาชีพเกษตรกร/ประมง กับอาชีพอื่นๆ ที่ไม่ระบุ ค่าที่ได้

= 0.01 หมายความว่า การร่วมในการจัดการขยะด้านการรับผลประโยชน์ของอาชีพอื่นๆ ที่ไม่ระบุมีมากกว่า อาชีพเกษตรกร/ประมง

4. การมีส่วนร่วมในการจัดการขยะด้านการประเมินผล พบว่ามี 1 คู่ คือระหว่างอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัวกับอาชีพรับจ้างทั่วไป ค่าที่ได้ = 0.01 หมายความว่า การมีส่วนร่วมในการจัดการขยะของอาชีพรับจ้างทั่วไป มีมากกว่าอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว

สมมติฐานที่ 5 ประชาชนมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าเสามีความแตกต่างกันผลจากการวิเคราะห์ด้วยวิธี f-test (One-way ANOVA) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 โดยพบว่า การมีส่วนร่วมด้านการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมด้านการปฏิบัติการ การมีส่วนร่วมด้านการรับผลประโยชน์ และการมีส่วนร่วมด้านการประเมินผล ทั้งหมดมีค่า sig. = 0.00 จึงปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H0) นั่นคือ รายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยต่างกัน จากนั้นจึงนำไปทดสอบการเปรียบเทียบเชิงซ้อน (Multiple Comparison) ด้วยวิธีทดสอบแบบ LSD เพื่อหาค่าเฉลี่ยคู่ใดที่แตกต่างกัน โดยผลจากการทดสอบคือ

1. การมีส่วนร่วมในการจัดการขยะด้านการตัดสินใจ พบว่ามี 1 คู่ คือระหว่างกลุ่มรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001-15,000 บาท กับกลุ่มรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 20,001-25,000 บาท ค่าที่ได้ 0.01 หมายความว่า การมีส่วนร่วมในการจัดการขยะของกลุ่มรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 20,001-25,000

บาท มีมากกว่ากลุ่มรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001-15,000 บาท

2. การมีส่วนร่วมในการจัดการขยะด้านการปฏิบัติการ พบว่ามี 1 คู่ คือระหว่างกลุ่มรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001-15,000 บาท กับกลุ่มรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 15,001-20,000 บาท ค่าที่ได้ 0.00 หมายความว่า การมีส่วนร่วมในการจัดการขยะของกลุ่มรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 15,001-20,000 บาท มากกว่ากลุ่มรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001-15,000 บาท

3. การมีส่วนร่วมในการจัดการขยะด้านการรับผลประโยชน์ ไม่พบว่ามีค่าแตกต่างกัน

4. การมีส่วนร่วมในการจัดการขยะด้านการประเมินผล พบว่ามี 1 คู่ คือระหว่างกลุ่มรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,000-15,000 บาท กับกลุ่มรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 20,000-25,000 บาท ค่าที่ได้ = 0.00 หมายความว่า การมีส่วนร่วมในการจัดการขยะของกลุ่มรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 20,001-25,000 บาทมากกว่ากลุ่มรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001-15,000 บาท

สมมติฐานที่ 6 ประชาชนที่มีระยะเวลาอาศัยอยู่ในตำบลท่าเสาต่างกันมีส่วนร่วมต่อการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าเสา อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาครมีความแตกต่างกัน ผลจากการวิเคราะห์ด้วยวิธี f-test (One-way ANOVA) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 โดยพบว่า

1. การมีส่วนร่วมด้านการปฏิบัติการมีค่า sig. = 0.08 จึงยอมรับสมมติฐานหลัก (H0) นั่นคือ กลุ่มที่มีระยะเวลาการอาศัยอยู่แตกต่างกันมีส่วนร่วม

ร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยไม่ต่างกัน

2. การมีส่วนร่วมด้านการตัดสินใจการมีส่วนร่วมด้านการรับผลประโยชน์ และการมีส่วนร่วมด้านการประเมินผล ทั้งหมดมีค่า $\text{sig.} = 0.00$ จึงปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) นั่นคือ ระยะเวลาอาศัยอยู่แตกต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยแตกต่างกัน จากนั้นจึงนำไปทดสอบการเปรียบเทียบเชิงซ้อน (Multiple Comparison) ด้วยวิธีทดสอบแบบ LSD เพื่อหาค่าเฉลี่ยคู่ใดที่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ผลจากการทดสอบ

2.1 การมีส่วนร่วมในการจัดการขยะด้านการตัดสินใจ พบว่ามี 3 คู่ นั่นคือ 1) กลุ่มที่มีระยะเวลาอาศัยอยู่ 1-5 ปี กับกลุ่มที่มีระยะเวลาอาศัยอยู่ 6-10 ปี ค่าที่ได้ 0.01 หมายความว่า การมีส่วนร่วมในการจัดการขยะของกลุ่มที่มีระยะเวลาอาศัยอยู่ 6-10 ปี มีมากกว่ากลุ่มที่มีระยะเวลาอาศัยอยู่ 1-5 ปี 2) กลุ่มที่มีระยะเวลาอาศัยอยู่ 1-5 ปีกับกลุ่มที่มีระยะเวลาอาศัยอยู่ 15 ปีขึ้นไป ค่าที่ได้ 0.01 หมายความว่า การมีส่วนร่วมในการจัดการขยะของกลุ่มที่มีระยะเวลาอาศัยอยู่ 15 ปีขึ้นไปมีมากกว่ากลุ่มที่มีระยะเวลาอาศัยอยู่ 1-5 ปี 3) กลุ่มที่มีระยะเวลาอาศัยอยู่ 10-15 ปี กับกลุ่มที่มีระยะเวลาอาศัยอยู่ 15 ปีขึ้นไป ค่าที่ได้ = 0.00 หมายความว่า การมีส่วนร่วมในการจัดการขยะของกลุ่มที่มีระยะเวลาอาศัยอยู่ 15 ปีขึ้นไป มีมากกว่ากลุ่มที่มีระยะเวลาอาศัยอยู่ 10-15 ปี

2.2 การมีส่วนร่วมในการจัดการขยะด้านการรับผลประโยชน์ พบว่ามี 1 คู่ นั่นคือ ระหว่างกลุ่มที่มีระยะเวลาอาศัยอยู่ 1-5 ปี กับกลุ่ม

ที่มีระยะเวลาอาศัยอยู่ 10-15 ปี ค่าที่ได้ 0.02 หมายความว่า การมีส่วนร่วมในการจัดการขยะของกลุ่มที่มีระยะเวลาอาศัยอยู่ 10-15 ปี มีมากกว่ากลุ่มที่มีระยะเวลาอาศัยอยู่ 1-5 ปี

2.3 การมีส่วนร่วมในการจัดการขยะด้านการประเมินผล พบว่า มี 2 คู่ คือ 1) ระหว่างกลุ่มที่มีระยะเวลาอาศัยอยู่ 1-5 ปี กับกลุ่มที่มีระยะเวลาอาศัยอยู่ 6-10 ปี ค่าที่ได้ = 0.04 หมายความว่า การมีส่วนร่วมในการจัดการขยะด้านการประเมินผลของกลุ่มที่มีระยะเวลาอาศัยอยู่ 6-10 ปี มีมากกว่ากลุ่มที่มีระยะเวลาอาศัยอยู่ 1-5 ปี และ 2) ระหว่าง กลุ่มที่มีระยะเวลาอาศัยอยู่ 1-5 ปี กับกลุ่มที่มีระยะเวลาอาศัยอยู่ 15 ปีขึ้นไป ค่าที่ได้ = 0.03 หมายความว่า การมีส่วนร่วมในการจัดการขยะด้านการประเมินผลของกลุ่มที่มีระยะเวลาอาศัยอยู่ 15 ปีขึ้นไป มีมากกว่า กลุ่มที่มีระยะเวลาอาศัยอยู่ 1-5 ปี

5. อภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าเสา อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร จะเป็นการศึกษาในสองประเด็น ดังต่อไปนี้

1. การศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอย ขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าเสา อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของมะลิวัลย์ สีหะวงษ์ (Seehawong, 2017) ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอยในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล

ท้ายดง อำเภอวังโป่ง จังหวัดเพชรบูรณ์ ทั้ง 4 ด้าน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1.1 การมีส่วนร่วมการตัดสินใจ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นในด้านนี้อยู่ในระดับมาก โดยเป็นการนำเสนอปัญหาการจัดการขยะชุมชน รวมถึงการวางแผน/เพื่อแก้ไขปัญหาขยะที่เกิดขึ้นในชุมชน และการมีส่วนร่วมให้ข้อเสนอแนะในการจัดการขยะของอบต. ให้แก่ อบต.

1.2 การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นในด้านนี้อยู่ในระดับมาก โดยมีส่วนร่วมไม่ทิ้งขยะลงในแม่น้ำลำคลองและร่วมกันลดขยะ เช่น ขวด หรือ ภาชนะพลาสติกที่ใช้แล้วนำกลับมาใช้ใหม่ได้อยู่ รวมถึงการนำถุงผ้า ภาชนะอื่นไปตลาด แทนการใช้ถุงพลาสติก และการมีส่วนร่วมในการคัดแยกขยะแล้ว นำมารวมกันในเวลาที่กำหนดให้เจ้าหน้าที่เก็บ

1.3 การมีส่วนร่วมการรับผลประโยชน์ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นในด้านนี้อยู่ในระดับมาก โดยในชุมชนนิยมแยกขยะในครัวเรือนก่อน แล้วนำไปขายและนิยมซื้อผลิตภัณฑ์ชนิดเดิมมาใช้แทนชนิดขวด รวมถึงเข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารกองทุนหมู่บ้านที่เกิดจากการจำหน่ายขยะในชุมชน และเข้าร่วมการรับรู้ข้อมูลข่าวสารและวิธีจัดการขยะแบบครบวงจรของ อบต. ด้วย

1.4 การมีส่วนร่วมในการประเมินผล พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นในด้านนี้อยู่ในระดับมาก โดยประชาชนในชุมชนจะคอยสำรวจจำนวนจุดทิ้งขยะที่อยู่ใกล้กับแหล่งน้ำ

สาธารณะ จำนวนจุดทิ้งขยะที่เหมาะสมกับขนาดของชุมชน รวมถึงตรวจสอบการทำงานของพนักงานที่มาเก็บเป็นเวลาที่แน่นอนทุกวัน และตรวจสอบการชำรุดถังขยะของ อบต. ให้มีจำนวนไม่เพียงพอต่อการใช้งาน

2. ผลทดสอบสมมติฐานจากผลการเปรียบเทียบของศึกษาการมีส่วนร่วมของประชากรในการจัดการขยะมูลฝอยของชุมชน โดยจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และระยะเวลาอาศัยอยู่ในองค์การบริหารส่วนตำบลท่าเสา อำเภอกะทู้มแบน จังหวัดสมุทรสาคร โดยเริ่มจากประชาชนที่มีเพศต่างกักับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอย ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปภาวรินทร์ นาจำปา (Nachampa, 2014) ทำการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลคลองใหญ่ อำเภอลองใหญ่ จังหวัดตราด พบว่า ประชาชนที่มีเพศแตกต่างกัน จะมีส่วนร่วมต่อการจัดการขยะมูลฝอย ไม่แตกต่างกันและผลจากการศึกษาเปรียบเทียบของประชาชนที่มีอายุต่างกัน ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน ประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกันและประชาชนที่มีระยะเวลาอาศัยอยู่ในชุมชนต่างกักับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอย ในภาพรวมต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย ซึ่งได้สอดคล้องกับงานวิจัยของปภาวรินทร์ นาจำปา ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการ

จัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลคลองใหญ่ อำเภอกลองใหญ่ จังหวัดตราด พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน ประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน และประชาชนที่มีระยะเวลาอาศัยอยู่ในชุมชนต่างกัน จะมีส่วนร่วมต่อการจัดการขยะมูลฝอยแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากภาพรวมผลของการทดสอบสมมติฐานที่ได้ทำการศึกษาและเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชากรในการจัดการขยะมูลฝอยของชุมชนโดยจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือนและระยะเวลาอาศัยอยู่ในองค์การบริหารส่วนตำบลท่าเสา อำเภอกะทู้มณฑลจังหวัดสมุทรสาคร ตามความคิดเห็นของผู้วิจัยดังนี้

การจำแนกตามเพศ ด้วยความเห็นที่ว่า ประชาชนที่มีลักษณะของเพศต่างกัน จะไม่มีการส่งผล ทำให้การมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยของชุมชนเกิดความแตกต่างกัน ด้วยเพราะสภาพในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงไป ประชาชนทุกเพศจะมีความเสมอภาคกัน เกิดมีความตระหนักเป็นของตนเอง ในเรื่องของการจัดการขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นภายในชุมชน

การจำแนกตามอายุ ด้วยความคิดเห็นที่ว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน โดยกลุ่มที่มีอายุมากกว่าจะมีกระบวนการกลั่นกรองของความคิด เกิดให้เกิดการตัดสินใจ การปฏิบัติการ ด้านของผลประโยชน์และการประเมินผลที่มีความรอบคอบกว่าอันเกิดจากประสบการณ์หรืออาจจะมีการเรียนรู้ที่มากกว่าส่งผลให้การมีส่วนร่วมของประชากรใน

การจัดการขยะมูลฝอยของชุมชนแตกต่างกัน

การจำแนกตามระดับการศึกษา ด้วยความคิดเห็นที่ว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาที่ต่างกัน อาจทำให้เกิดการรับรู้ข้อมูลข่าวสารหรือการมีองค์ความรู้ที่เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยไม่เท่ากัน ส่งผลให้การมีส่วนร่วมของประชากรในการจัดการขยะมูลฝอยของชุมชนสู่การปฏิบัติแตกต่างกัน

การจำแนกตามอาชีพ ด้วยความคิดเห็นที่ว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกันและการดำรงชีวิตประจำวันที่แตกต่างกัน ทำให้การมีส่วนร่วมของประชากรในการจัดการขยะมูลฝอยของชุมชนระหว่างร่วมกันเองหรือร่วมกับเทศบาลตำบลท่าเสา จึงแตกต่างกัน

การจำแนกตามรายได้ต่อเดือน ด้วยความคิดเห็นที่ว่า อาจเป็นเพราะประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน ทำให้การมีส่วนร่วมของประชากรในการจัดการขยะมูลฝอยของชุมชน ที่จะรักษาความสะอาดในครัวเรือนและบริเวณชุมชนตามที่ตนเองสามารถปฏิบัติได้ รวมถึงการจัดการขยะในครัวเรือนและการเข้าร่วมโครงการกิจกรรมต่างๆ ที่เทศบาลจัดทำขึ้น ดังเช่นเรื่องของการรณรงค์ในการคัดแยกขยะหรือการใช้ประโยชน์จากขยะมูลฝอย โดยประชาชนที่มีรายได้น้อยบางครัวเรือนอาจดำเนินการนำขยะมูลฝอยมาใช้ให้เกิดประโยชน์ หรือการเพิ่มรายได้ให้แก่ครอบครัวโดยการคัดแยกขยะเพื่อขาย

การจำแนกตามระยะเวลาอาศัยอยู่ด้วยความคิดเห็นที่ว่า อาจเป็นเพราะประชาชนที่มีระยะเวลาอาศัยอยู่ในตำบลบ้านท่าเสาต่างกัน ทำให้การมีความคุ้นเคยระหว่างบ้านใกล้เรือนข้าง

เคียงต่อกันน้อย และหากเมื่อเทศบาลหรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องมีการจัดกิจกรรมขึ้นภายในชุมชน อาจไม่ให้ความร่วมมือที่จะเข้าร่วม เนื่องจากไม่มีความคุ้นเคยต่อกันหรืออาจเคยมีเรื่องทะเลาะเบาะแว้งกันมาก่อน ทำให้การดำเนินกิจกรรมต่างๆ และการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยมีความแตกต่างกัน

6. ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1.1 ผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าเสา ควรมีการวางแผนระบบการจัดการในการจัดเก็บขยะให้มีความรวดเร็วเพื่อบรรเทาทุกข์ของประชากรในชุมชนบ้านท่าเสา

1.2 ผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าเสา ควรมุ่งมั่นตั้งเป้าหมายที่ชัดเจนให้ประชากรมีส่วนร่วมในการจัดการขยะในครัวเรือน (ต้นทาง) ให้ลดน้อยลงก่อนนำไปทิ้ง

1.3 ผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าเสา ควรรณรงค์ส่งเสริม กระจายข่าวสารที่เป็นประโยชน์ให้ประชากรมีส่วนร่วมในการจัดการขยะในครัวเรือน (ต้นทาง) ให้ลดน้อยลงก่อนนำไปทิ้ง

1.4 ผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าเสา ควรรณรงค์ส่งเสริม กระจายข่าวสารให้ประชาชนลดการใช้ถุงพลาสติกให้น้อยที่สุดในแต่ละวัน เช่น อาจกำหนดวันที่ใช้ถุงผ้าร่วมกันและแจ้งข่าวสารอย่างต่อเนื่อง

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาทัศนคติของประชาชน

ในชุมชนกับการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอย เพื่อเป็นการส่งเสริมสร้างวัฒนธรรมการมีส่วนร่วมในการลดขยะมูลฝอยในแบบยั่งยืน

2.2 ควรศึกษาการบริหารการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในชุมชน เพื่อให้เกิดการจัดการขยะมูลฝอยอย่างยั่งยืน

7. องค์ความรู้ที่ได้รับ

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาและได้พบองค์ความรู้ใหม่ ซึ่งพบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเสา มีประกาศข้อบัญญัติและคำสั่ง เรื่อง การจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย พ.ศ. 2558 อำเภอกะทู้แบน จังหวัดสมุทรสาคร เพื่อให้ประชากรในชุมชนได้ปฏิบัติตามรวมถึงมีระบบการจัดเก็บขยะมูลฝอยอยู่แล้ว แต่ปัญหาการจัดการขยะมูลฝอยก็มีได้ลดลง เนื่องด้วยยังขาดระบบการจัดการในเรื่องของการจัดเก็บขยะให้ได้ทันถ่วงที ด้วยสาเหตุที่ว่าจำนวนรถที่ใช้ในการจัดเก็บขยะมูลฝอยมีไม่เพียงกับจำนวนหมู่บ้านที่อยู่ภายใต้การปกครองขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าเสา และอีกประการหนึ่งด้านการสื่อสาร กระจายข่าวสาร การให้ความรู้ในการจัดการขยะมูลฝอยให้กับประชากรในชุมชน ได้มีการทิ้งช่วงระยะเวลาเนิ่นนาน จึงทำให้ประชากรไม่เกิดการมีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าเสา ควรดำเนินการเริ่มที่ต้นน้ำ เพื่อให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันก่อให้เกิดการมีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน ด้วยวิธีการดังต่อไปนี้

1. ดำเนินการจัดให้ผู้นำชุมชนได้มีความรู้ความเข้าใจ มีความตระหนักถึงการจัดการขยะ

มูลฝอยอย่างถูกวิธี

2. ดำเนินการเน้นการปฏิบัติให้ทุกครัวเรือนดำเนินการจัดการขยะมูลฝอยให้ลดลงก่อนจะนำไปทิ้งด้วยวิธีการคัดแยกขยะประเภทที่สามารถขายได้ นำกลับมาใช้ใหม่ได้ และสามารถนำไปฝังดินได้

3. ดำเนินการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ที่มีให้

เป็นเพียงแต่เป็นเอกสารเพียงอย่างเดียว โดยการสร้างหมู่บ้านต้นแบบในการจัดการขยะมูลฝอยและติดตามผลด้วยวิธีการให้ผู้นำชุมชนรายงานผลงานอย่างน้อย 3 เดือนครั้ง

References

- Bureau Ministry of Natural Resources and Environment. (2018). *Report location situation Waste Garbage Management Community of Thailand 2017*. Waste and Hazardous Substances Management, Bureau Ministry of Natural Resources and Environment.
- Nachampa, P. (2014). Public Participation in Solid Waste Management in KhlongYai Sub-District Municipality, Amphoe Khlongyai, Trat Province. *A Thesis of Master of Public Administration*. Graduate School : Burapha University.
- Pollution Control Department (2019). *Conclusion Pollution Situation of Thailand 2018*. Bureau Ministry of Natural Resources and Environment, February 2019. Bangkok : Sor Mongkol Printing Ltd. Partnership
- Seehawong, M. (2017). Public Parturition in Waste Management in Taidong Sub-District Administrative Organization, Wangpong District Phechabun Province. *Graduate Studies of Northern Rajabhat University Network Conference, 17th/2017*.
- Srisa-ard, B. (2002). *Introduction of Research*. Bangkok : Suweeriyasan.
- Thasao Subdistrict Administrative Organization. (2019). *Sub district Infor: Data the General*. <https://thasao-smk.go.th/public/list/data/index/menu/1144> (Accessed 10 May 2019).
- Yamane, T. (1973). *Statistics an introduction analysis*. New York : Harper and Row.